

REDACTIUNEA.
Administrația și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisori nerancate nu se primesc. Manuscrisurile se returnează.
INSERATE se primesc la ADMINISTRATIONEA în Brașov și la următoarele Birouri de anunțuri:
 În Viena: H. Bokes Nachr.
 Max. Augenthaler & Eisenlohn Lesner.
 Heinrich Schalk. Rudolf Besse.
 A. Oppelt Nachr. Anton Oppelt.
 În Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bornat. În Hamburg: Marolyi & Lubmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o secție garmond pe o coloană 6 or.
 — Publicări mai dese după tarifar și învoială
RECLAME pe pagină a 8. a o săptămână 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LXXIII.

„GAZETA“ iese în Dăcareți.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
 Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminică 8 franci.
 Se primumeră la toate oficiile poștale din țară și din afară și la d-nii colecători.
Abonamentul pentru Brașov
 Administrația, Piața mare, Tipografia Nr. 30, etajul I.: Pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
 Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. — Un exemplar 5 or. v. n. sau 15 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 188.

Brașov, Joi 24 August (6 Septembrie).

1900.

Rusia, puterile și China.

Brașov, Rusia a pregătit în cestiunea chineză cea mai mare surprindere diplomației europene prin propunerea sa, de a-se retrage trupele internaționale din Peking, sub cuvânt, ca astfel să se ușureze și să se grăbescă încheierea păcii.

Cea mai penibilă situațiune se crează Germaniei când, — în contra asigurărilor date prin cuvintele cele mai tari de cătră împăratul Wilhelm, că trebuie să fie pedepsiți în mod exemplar ucigașii și tăciunarii chinezi — guvernul rusesc declară prin organul său oficial, că afacerea chineză s'a rezolvat prin liberarea ambasadurilor și că acum interesele Rusiei pretind a-se încheia pace cu Chinezii, redându-le Pekingul și punând capăt cât mai curând expedițiunii în contra lor.

Cum rămâne atunci cu satisfacția exemplară, ce a cerut-o mai ales Germania și după ea Englitera, și ce situația militară se crează trupelor internaționale, când Chinezii se vor vedea încurajați prin retragerea lor?

În Germania propunerea guvernului din Petersburg — prin care Rusia se pune față în contradicția cu interesele generale europene — a făcut cea mai rea impresiune. Foile germane independente nu se sfiesc a-o spune pe față, pe când organele guvernului imperial german își impun mare rezervă dîcînd, că interesele rusesci în Manduria pot pretinde ca Rusia să-și concentreze toate trupele disponibile la Nord, că de aici însă nu urmăzează ca și celelalte puteri să-și retragă trupele din Peking înainte de a-se restabili ordinea în China.

Dér și Franția a rămas nedumiră asupra propunerii rusesci pentru care, cu totă legătura de alianță

ce o are cu imperiul Țarului, nu se poate însufleți. Foile franceze tractează de consueț cu mare delicatete, dér se vede, că nu aprobă propunerea rusescă și mai ales nu înțeleg, că ar fi în interesul Franței să părăsescă principiul solidarității cu celelalte puteri europene.

Incât pentru Englitera ea se opune hotărît și energic propunerii Rusiei, pe care toate foile englese o combat aspru dîcînd, că singurul scop al Angliei a fost de a asigura persoana și averea supușilor săi nu numai în Peking, ci în întreaga Chină, și că de aceea Englesii vor rămâne în Peking, căci numai de aici se poate dicta o pace durabilă. Purtarea Țarului, adaugă diarele englese, nu numai că distruge solidaritatea puterilor, ci face ca totă situațiunea aliaților să fiă de batjocură înaintea Chinezilor, cari, când se va reîntorce triumfător împărătesa în Peking, vor ajunge la conclusiunea, că ei au gonit pe străinii urgisiți.

În cercurile diplomatice se crede, că acțiunii Rusiei i-a premers o înțelegere a ei cu Japonia și cu Statele Unite, căci aceste două puteri sunt favorabile proiectului de retragere a trupelor din Peking.

Japoniei i-a făcut Rusia promisiuni privitoare la viitorea evacuare a Manduriei, ér Statele-Unite s'au folosit de ocaziune a părtini politica la părere mai pacinică a Rusiei, deore-ce Americanii nu vîd cu ochi buni noua aventură în China, căci au destul cu Cuba și cu Filipinele.

Care este în definitiv ținta Rusiei? Mai toți se unesc în părerea, că Rusia vré să se despartă de celelalte puteri, fiind-că mai întâiu vré să dea Chinezilor o nouă dovadă, că numai ea este amica binevoitoare a lor; al doilea, vré să evite de a fi împiedecată în urmărirea propriilor sale interese prin considerațiunii

de solidaritate față cu celelalte puteri. Nu-i convine, în fine, ca prin garanțiile, ce le vor cere puterile, să se întărească ordinea și siguranța în China. Intereselor sale convine mai bine, ca China să rămână slabă și în descompunere, ca să nu pîta contrasta planurilor de cucerire rusesci în Manduria etc.

La punctul acesta a ajuns dér mult lăudata înțelegere dintre puteri. Se susține încă părerea, că neînțelegerile din China nu trebuie să producă un conflict european între puteri. Îndeosebi Germania, se dîce, își va păstra sângele rece, căci susținerea raporturilor amicabile cu Rusia este un interes de viață al politice germane.

Situațiunea poate fi adî astfel și se poate trata, ce urmăzează între puteri, să se sfîrșescă c'un compromis vremelnic între interesele speciale ale Rusiei și „interesele generale“ ale puterilor europene. Dér ce va fi mâne și poimâne, când aceste interese divergente vor produce efectele lor reale?

Conflictul României cu Bulgaria.

Cetim în organele autorizate ale guvernului român următorul scurt comunicat:

D-l Naciovici, ministru de externe interim al Bulgariei, a făcut declarațiune formală d-lui Mișu, agentul României la Sofia, că guvernul princiar este decıs a începe urmăriri în contra membrilor comitetului macedo-adrianopolitan, implicați în omorul lui Ștefan Mihăileanu, pe baza ordonanței judecătorești de instrucție, care a instruit această afacere, și a scrisorilor găsite.

Guvernul princiar revine ast-fel asupra declarațiunii sale anterioare, că aceste urmăriri nu vor începe, decât după pronunțarea sentinței definitive.

Din acest comunicat se vede, că guvernul bulgar a părăsit punctul său de vedere de mai înainte, de a începe urmărirea cerută de guvernul român contra membrilor comitetului macedonean, implicați în asasinatul Mihăileanu, numai după ce va avé dovețile din sentințele definitive judecătorești, și se arată acum gata a începe urmărirea indivizilor amintiți și numai pe baza ordonanței judecătorești de instrucție din Bucuresci.

Faptul acesta e privit în cercurile guvernamentale române, ca un semn de reviriment în opiniunea guvernului bulgar în sens mai conciliant și mai concesiv.

Misiunea română la Constantinopole.

M. S. Sultanul a conferit d-lui Al. Marghiloman marele cordon al „Osmaniei“ cu placa de briliante.

D-nii looat.-colonel Georgescu și Butculescu au primit „Osmania“ de clasa II, d-l Dr. Haralamb a primit clasa III a aceluiași ordin.

D-l Al. Marghiloman a făcut Duminică vizită tuturor ambasadurilor și a avut o lungă întrevedere cu marele-vizir. A vizitat Lunî dimineță pe Tewfik-pașa, ministrul afacerilor străine.

D-l Marghiloman a oferit un dejun demnitarilor otomanî atașați persoanei sale. A vizitat după amiazi curiozitățile Stambulului.

D-l Al. Ghica, ministrul României, a dat Lunî sêra un prânz în onorea misiunii; demnitarii otomanî atașați pe lângă trimisul Regelui Carol, membrii legațiunii și notabilii coloniei române au luat parte la acest prânz.

Misiunea a plecat din Constantinopole eri-sêra cu vaporul „Regele Carol“; ea va fi însoțită până la vapor de serviciul de onóre, de ministrul României și de personalul legațiunii.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Antropomorfism și antiantropomorfism în limba română.

(Urmare.)

Pentru-ca să avem un ciclu complet și unitar de antropomorfisme în limba română, etă imaginea antropomorfă a unui dél seu munte în întregimea sa, așa precum rezultă din graiul metaforic al poporului nostru. În închipuirea poporului român ori-ce munte îmbracă făptura unui colos asemenea miticului Atlas, care susține pe umerii săi bolta cerescă, ér această imagine o vedem reflectându-se peste tot și în graiul viu. Românul distinge la ori-ce munte, întocmai ca și la organismul omenesc, următoarele organe principale: cap, creier, colți, creștă seu creștel, față, gene, sprânceue, ochi (ochi de pădure), grumazî, cîmă, umeri, spate seu dos, piept, cîste, vine, sîn, inimă, măruntae, brațe seu craci (rami ficatiuni), pîle seu picior seu talpă, călcîii etc.

Acastă detaiată antropomorfosă a muntelui la poporul nostru coincide decî cu

felul, cum își imaginău cei vechi muntele Atlas drept un colos, care sprijinesce pe puternicii săi umeri cerul:

Etă, că vede din sbor pieșișele cîste și cîma
 Naltului Atlas, acela ce 'nfulică cerul pe creștel,
 Atlas, al căruia virf încingat de vuite brădeturi
 Vecnic bătut e de ploii, și de vînt și de negru
 [ntunec.

Umerii-i zac învâliți în zăpadă, și-i rîră rîruri
 Repedi pe-obrazul bêtrân, și 'n barba-i urită fac
 [ghețuri.

(Verg. Aeneis. IV, 246—251 trad. de Coșbuc.)

Să se compare splendida personificare a Codrului la Coșbuc:

Atunci bêtrânul Codru de hohot deșteptat,
 Încet deschide ochii, ca două săbii crunte
 Și pletele-i cu freamăt îi tremură pe frunte
 Și-i tremură 'n mîniă sprâncelele cărunte;
 El mii de brațe gîle le 'ntinde tremurat

Și când clătesce Codrul pletosul cap al său,
 Năvalnic dintre plete-i vîind rêsare vîntul.

(„Somnul Codrilor.“)

seu la Eminescu:

Împărat slăvit e Codrul,
 Némuri mîi îi cresc sub pîle,
 Tôte înflorî din mila
 Codrului Măriei sale.

(„Povestea Codrului.“)

Tôte acestea întocmai ca și „gêna dîlei“ seu „pe gêna câmpului albiu“ la

Alexandri, sunt exemple de localisme antropomorfe, așa precum le întîlnim în graiul poporului nostru. Localismul decî, seu mai precis antropomorfismul ca termin limbistic, după definițiunea sa cea mai simplă, nu este decât întrebuințarea metaforică a membrilor corpului omenesc pentru determinarea anumitelor raporturi locale la diferitele obiecte seu și la noțiuni abstracte (d. e. inima verii.)

Etă dér esența psihologică a acelor plastice alcătuirii de cuvinte, ce poetica le cunoșce sub numele de tropi, și etă dintre tropi mai ales splendida metaforă redusă într'o însemnată parte a sa, la cel mai realist antropomorfism, isvorit din primitivitatea psihicului și a graiului omenesc. Ceea-ce în judecata încărcată până la saturațiune de abstracțiuni a omului cult, apare în cele mai strălucitoare colorii ale poeziei, la popor în cele mai multe casuri nu e decî o tranșpunere foarte realistă, o schimbare cu totul neforțată de idei, provenită din simplitatea psihicului omului primitiv, pornită din necesitatea lui de a concretisa, de-a sensibilisa totul. E interesant în punctul acesta să se seie, că la vechiul popor al Elinilor, — la cari poezia ca și limba literară fiind per eminentiam

poporală, nu era încă cunoscută clasificățiunea de limbă și literatură cultă și poporală, — metafora însăși după sensul său etimologic nu însemnă decît simplu transpunere, (μετα-φêρα), întocmai ca și tropul (τροπεω întorc, schimb).

Antropomorfismul așa-dêră nu este decît o metaforă în sensul etimologic original al cuvîntului, și în sensul acesta l'am puté numi metaforă reală, în opozițiune cu metafora ireală, înțelegînd sub această din urmă cazul acela psihologic-limbistic, când sunt înzestrate cu însușiri materiale ale obiectelor concrete noțiuni abstracte seu preste tot nepotrivite prin firea lor pentru așa ceva. Când Eminescu dîce:

Rîul sfânt ne povestește cu-ale undelor lui gure
 seu:
 Glasul din trecut străbate l'a prezentului ureche,
 („Egiptul.“)

avem 2 metafore ireale, pe când din contră expresiuni ca pîntecile urciului, seu inima arborelui sunt metafore reale, de ore-ce aici transpunerea se bazează pe o asemănare concretă, pe o analogie formală foarte distinctă a două obiecte concrete (corpul omenesc și urciului, corpul omenesc și borele.)

D-l Al. Marghiloman, ministrul afacerilor streine, și misiunea română au plecat Marți, din Constantinopol cu „Regele Carol” și a sosit Mercuri înainte de amiazi la Constanța. Marea a fost foarte agitată. La orele 12 d. Marghiloman a plecat din Constanța cu un tren special și a sosit în București la orele 5 și 25 d. a.

Instrucția complotului bulgar.

Precum am anunțat, e vorba să se fi descoperit documente importante despre existența unui complot bulgar în contra Regelui Carol.

Acum se lansază soirea, că instrucția asasinatului va trebui să fie întregită din cauza descoperirii acestui complot urdit de Sarafoff.

Foile autorizate ale guvernului însă nu amintesc nimic până acum despre descoperirea acestui complot.

După versiunea publicată în mai multe foi, lucrul s'ar fi petrecut astfel:

Sarafoff, președintele comitetului revoluționar executiv din Sofia, a scris acum câte-va luni lui Marou Bosneacoff următoarea scrisoare:

„Eu, președintele Sarafoff, scriu lui Marou Bosneacoff, ordonându-i omorirea Regelui României”

Trifanoff a citit această scrisoare și a mărturisit d-lui I. Th. Florescu că erau în aceeași scrisoare oarecare note explicative și anume, că M. S. Regele ese la plimbare fără escortă, că prin mărtașa Regelui nostru se va produce în România o adevărată zăpăceală și că atunci Bulgarii vor pute să năvălească în Macedonia, spre a o anexa.

Sarafoff mai spunea în scrisoare:

„Regele Carol trebuie să fie mort în primăvara acastă”.

Banditul Sarafoff a venit în București toamna trecută și a descoperit la otelul „Unirea”. Acolo a chemat pe Trifanoff și pe Bogdanoff și după-ace i-a îndemnat ca să omore pe M. S. Regele, i-a întrebat:

„Spuneți-mi, sunteți hotărâți să-l omoriți, caei decât nu aveți curajul, atunci îl voi omori eu”.

Nicola Bogdanoff, întrebat de judele de instrucție despre cele de mai sus, a negat cu totul faptul. Pe când d-l Florescu stetea lângă el, oăntând să-i smulgă mărturisiri, deodată, din odaia de alături, apărură Trifanoff, care strigă lui Bogdanoff:

„Nu fii mișel! Spune decât la otelul „Unirea”, în luna Decembrie, Sarafoff nu ne-a îndemnat pe amândoi ca să omorim pe regele Carol!”

Bogdanoff nu putu să mai reziste și mărturisă totul. Aceste mărturisiri sunt în legătură și cu o scrisoare care se află în dosarul instrucției.

Acastă gravă descoperire, care încoronază ultimul act al instrucției, a fost telegrafiată M. S. Regelui și s'a comunicat în același timp, d-lui Al. Marghiloman, ministru afacerilor străine.

*

Relativ la arestarea căpitanului din garnisona Botoșani de origine bulgar, denunțat că întreține corespondență cu per-

sone din Bulgaria, „Timpul” și „Constituționalul” spun, că până ađi încă nu se pôte caracteriza inculparea acestui oficer și trebuie așteptat, ca din traducerea corespondenței, ce a fost găsită la el, să se dedească vinovația sau nevinovația lui.

*

Bulgarii fără căpătâii și fără pașaporte sau acte de legitimație, sunt ținuti în stricte evidențe de poliția din București și provincii. Prefectura poliției capitalei a înaintat ministerului de interne o nouă listă de Bulgari, a căror espulsare o cere.

Parchetul a făcut luni-erăși mai multe descinderi la nisee Bulgari în afaceri de complotari, după care au urmat mai multe arestări nouă.

Nota rusescă în cestiunea chineză.

Ca un trăsnet din senin a isbit nota guvernului din Petersburg în faimosul concert al marilor puteri privitor la acțiunea contra Chinei. Nota rusescă, pe care am reprodus-o în resumat, propune evacuarea Pekingului și inițierea negocierilor de pace, ba mai mult, Rusia își impune așa dicând proiectul său prin faptul, că Țarul Nicolae a ordonat deja trupelor rusești să părăsescă Pekingul.

Atitudinea Rusiei este cu atât mai surprinzătoare, cu cât în 15 August ea accentua încă puternic, că e pe deplin înțeleasă cu hotărârile celorlalte puteri, ba însuși Țarul Nicolae a propus numirea mareșalului german Waldersee de comandant suprem peste trupele internaționale.

Schimbarea de front a guvernului dela Neva a produs cea mai rea impresiune în Germania și în special imperatul Wilhelm este nespuse de turburat, fiind-că el s'a espus mai tare în mult complicata cestiune chineză. Ce va face Germania, decât s'ar întempla ca puterile să primescă propunerea rusescă? În ce pozițiune va ajunge ea, vedându-se rămasă singură? Se pôte ea gându să evacueze de asemenea Pekingul și a-se espune ast-fel să fi ridiculizată? — Etă tot atâtea întrebări de cea mai gravă importanță politică. O fôie din Berlin comunică, pe baza de informațiuni, ce le numesce autentice, că împăratul Wilhelm ar fi declarat cu ocazia revistei militare de Sâmbătă, că la nici o întemplană trupele germane nu vor fi retrase din Peking, măcar de ar mobiliza Germania toate corpurile ei de armată. Decă soirea acăsta ar fi adevărată atunci n'ar mai încapa îndoiială, că între Rusia și Germania s'au ivit cele mai mari neînțelegeri și că raporturile bune, ce au existat între ele, au căpăt prin nota rusescă cea mai puternică lovitură.

Orî ce s'ar dice însă din o parte sau alta, un lucru pare nedubitabil. Rusia și-a cumpănit de mult și bine pasul, care corespunde perfect intereselor sale. În pro-

vincia chineză Pecili, ea are concentrată cea mai mare forță armată, ér în Manduria și la frontierele acesteia dispune ađi de aproape 100,000 de soldați. De va încheia Rusia pace cu China, totă armata acăsta devine liberă și pôte s'o folosescă la momentul oportun pentru realizarea scopurilor sale de cucerire în China, cu tôte că nota rusescă dice, că Rusia nu urmăresce politică de cucerire, ba promite chiar, că-și va retrage trupele și din Niucivang.

Dér și asupra Angliei a produs cea mai rea impresiune nota din Petersburg. Anglia oficială nu s'a pronunțat încă. Se pronunță însă cu atât mai mult presa englesă, care e de părere, că nota Rusiei va provoca o crisă foarte gravă, și pe când în Germania propunerea rusescă este considerată ca un desastru moral, pe atunci în Anglia e privită ca o colosală păgubire a intereselor englese. „Standard” din Londra dice, că nota Rusiei pune pe Anglia înaintea unui fapt îndeplinit, care nu se pôte de loc numi prevenitor. Supărarea Angliei e foarte esplicabilă. Ea se vede soasă așa dicând din China, și nu pôte face nimic, fiind-că mâinile îi sunt legate în Africa deoică, unde prin războiul ei de cucerire s'a făcut așa de mult vinovată, războiul, care acum se răsbună cumplit.

Încât despre sentimentul cu care au primit celelalte puteri nota rusescă, lipsesc până acum detalii positive. Se dice însă, că nici America n'ar fi pe deplin învoită cu Rusia, ér Franca nu se grăbesce de loo a-și da aprobarea din parte-i

*

Etă acum informațiunile unui diar german asupra efectului, ce l'a produs propunerea Rusiei în Germania și Anglia, și o telegramă a lui „New-York-Herald” despre aceea, cum a fost primită în Shanghai:

„Münchener Neueste Nachrichten” primescă din Londra următoarea telegramă importantă:

„Cercurile bine informate de aci asigură, că împăratul Germaniei consideră propunerea Rusiei pentru evacuarea Pekingului, înainte de sosirea contelui de Waldersee în China, ca o ofensă personală și națională. Părerea acăsta a fost comunicată verde cabinetului engles. Aici se crede, că situația creată printr'o astfel de stare de lucruri n'ar fi lipsită de primejdii. Toți miniștri și-au întrerupt concediile și s'au întors la posturile lor, la Londra. Tôte diarele mari delolară, că propunerea rusă pentru imediata evacuare a Pekingului este nepractică și greșită și își exprimă speranța, că Anglia o va respinge.

„Li-Hung-Ciang, ca să bată ferul până e cald, telegrafază diarul „Tribune” din New-York, că retragerea trupelor străine din Peking ar înlesni tratările de pace; că guvernul chinez ar proceda, fără îndoiială cu energiă, spre a restabili ordinea și a apăra pe Boxeri și ai nimici. În zelul ce se pune întru lăudarea lui Li-Hung-Ciang, noi vedem cea mai vicimitore condamnare a propunerii”.

„New-York Herald” află din Shanghai, că soirea despre hotărârea Rusiei de a părăsi Pekingul, a prioinuit o mare mirare în oraș. Se relevază faptul, că prin calea sa ferată Rusia deține cheia situațiunii, când portul va fi închis de gheturi; în acest cas aprovizionarea trupelor celorlalte puteri, în garnisonă la Peking, ar depinde cu totul de Rusia. Se crede, că acastă hotărâre a fost dictată de considerațiunile de ordine financiară, Rusia întemplanând difiultăți pentru întreținerea trupelor sale.

*

Din Shanghai se telegrafază, că trupele internaționale, în primul rând Japonese, au jefuit total Pekingul. Stradele au înfățișarea unei devastări îngrozitoare. Unul din cartierele Pekingului a ars total. Prețutindenți în oraș zăpăceala e mare și lipsesce cu totul siguranța personală.

Anectarea Transvaalului.

Paralel cu deruta, ce o suferă ađi Anglia în China, politica celor dela Tamisa ține să se recompenseze măcar în formă acolo, unde pôte.

Telegrame din Londra vestesc cu emfasă, că lord Roberts a dat Sâmbătă din Belfast o proclamație, prin care declară, că anectază republica Transvaal la imperiul britanic.

Așa-dér pentru Englesi n'ar mai esista de aici înainte, în mod oficial, statul Transvaal, ci ca și Oranje, îl consideră de colonie englesă.

Minunat! Însă, ori esista, ori nu Transvaalul, Anglia e silită totuși a continua războiul cu Buri, a jertfi încă sânge și bani, fiind-că Buri sunt decisi a lupta până la ultimul om, numai ca să-și recăștige libertatea, ce li-se răpescă cu atâtea sălbătocii. Roberts se tot bate cu Buri, aceștia îl „infestază” mereu ba ici, ba colo și nu dă Dumneșu să se mai sfirșescă odată acastă luptă neegală.

Scirile din urmă anunță, că nisee spioni au stricat linia ferată lângă Klippriver și au aprins un tren engles din 28 vagoni. Tot la Klippriver, spre sud-ost dela Johannesburg, 500 de Buri au liberat pe prizonierii închiși și înarmându-i i-au înrolat din nou. Se mai anunță, că Buller înocă are mereu de lucru cu Buri, ba că într'un loc i-ar fi chiar bătut și între cei căduți ar fi și comandantul bur Pretorius. Buller a plecat din satul Helvetia spre Lydenburg și a tăbărit la malul nordic al riuului Crocodil.

Și tot așa merge: cu încărări, cu pierderi și „surprinderi”, așa că se va implini anul și Anglia tot nu va ajunge să răspundă definitiv pe eroicul popor, ale cărui lupte pentru libertate și neatârănare și-au asigurat deja cea mai strălucită pagină în istoria lumii.

*

Organul guvernului republicii sud-africane, publicat la Lydenburg din momentul evacuării Pretoriei, conține formula jurământului impus burgherilor. Cetirea acestui document va arăta, de ce pacea nu esista și nu va esista nici-odată pe teritoriile ocupate de cătră Englesi:

„Sub-semnatul jură și declară în mod solemn prin prezenta, că am în mâinile mele tôte armele și munițiunile, pe cari trupele englese descurajate le-au pretins delamine, în special tôte armele și munițiunile de tot soiul, pe cari mi-le-am putut procura. Jur c'am lăsat în urmă un număr ore-care de puse și de munițiuni și că soiu, că arme și munițiuni au fost asounse și lăstate în urmă de alte persoane. Jur, pe lângă asta, că mă voi servi de aceste arme contra guvernului britanic în timpul duratei actualului război. În ori-ce cas, la ori-ce luptător republican, voi da tot ajutorul, de ori-ce natură ar fi el. Îi voi procura tôte amănuntele, pe cari le voi pute săci în ceea-ce privesce numărul, mișcările trupelor englese și altă particularitate. Promit și jur înocă, cum că nu voi sta acasă la mine în tot timpul cât va ține războiul și că nu voi înceta să lupt contra puterii britanice. Reconosc, că, decât voi călca jurământul, așa cum l'am depus mai sus, mă voi espune, din partea guvernului republicii sud-africane, la penalitățile supreme. Astfel Dumneșu Atot-puternic să-mi fiă în ajutor!”

SCRIRILE DILEI.

— 23 August v.

„Societatea de cultură macedo-română” prin președintele ei, a felicitat telegrafic pe ambasadorul otoman din București Ex. S. Kiazim-bey pentru jubileu de 25 ani de domnie al M. S. Abdul Hamid Chan al II-lea, protectorul Românilor din Turcia. Colonia macedo-română din București și profesorii școlilor românescoi din Turcia aflați în București, au depus cărțile lor la legațiunea otomană din București, pentru aniversarea de 25 ani a M. S. Sultanului.

Escepțiune în privința acăsta între antropomorfismele populare române se pare, că face numai usul cuvântului *inimă*. Așa se vorbesce d. e. de *inima ernii*, *inima tîrgului* etc. Dér și aici érna și tîrgul sunt concepute ca ceva concret, deore-ce în ambele casuri poporul nostru înțelege sub inimă toiu, punctul de culminațiune al acțiunilor, cari se petrec la tîrg sau érna. Când vîndarea sau cumpărarea sunt în apogeu, în toiu lor și anume tocmai în mijlocul tîrgului, atunci este inima tîrgului; când gerul și înghețul e maximal, când e gerul proverbial al Bobotezii, tocmai în partea centrală a anotimpului, atunci dice poporul român că este inima ernii; ér inima verii va fi, când căldura e mai mare și când munca e mai intensivă: în luna lui Cuptor. Cumpăratul însă, vîndarea, gerul, înghețul, munca câmpului, concerea bucatelor etc. sunt tôte noțiuni concrete. Tendința spre concretism e proprie și caracteristică pentru omul de rînd.

II.

Antropomorfismul nu-și are numai importanța sa estetică ca isvor și esență a

metaforei antropomorfe, ci în același timp are deosebită însemnătate științifică-lingvistică și ca fenomen caracteristic pentru stadiul mai primitiv în evoluțiunea graiului omenesc. În limbile mai dezvoltate de ađi, în special în limbile flexionare terenul localismului apare foarte redus, de ore-ce pe deoparte diferitele raporturi nu mai sunt tôte deuna concepute ca raporturi strict locale, ér pe de altă parte aceste limbi pentru esprimarea multiplelor raporturi dintre obiecte, dispun de un bogat contingent de sufixe, prepozițiuni și adverbe. Dér e foarte interesant să se scie, că și limbile mai dezvoltate numai la aparență au ajuns să substituie vechiul localism antropomorfic prin sufixe și prepozițiuni, deore-ce tôte acestea după originea lor în foarte multe casuri nu sunt decât forme tocite și prin urmare mai greu de recunoscut ale vechilor localisme. Momentul acesta limbistic mai ușor să pôte ilustra printr'o limbă aglutinativă, de ore-ce aici sufixele nefind cu totul tocite și contopite cu trupina, analiza este cu mult mai evidentă.

(Va urma.)

NICOLAE SULICĂ.

La tôte legațiunile din București domnesce o vie activitate în legătură cu aplicarea noului regulament cu privire la șederea străinilor în România. Pe fie-care și se liberăză sute de certificate. Aceeași activitate domnesce și la consulatele din țără.

Ca în „țera lui Papp János“. Cine nu știe cum se trăiesce în „țera lui Papp János“, n'are decât să ia de exemplu traiful, ce-l duc profesorii universității unghurești din Budapesta. Intre aceștia se află 20 de profesori, cari în primul semestru al acestui an nu vor ține prelegeri, dăr pentru aceea totuși salarul îl vor ridica în tötă regula, ăr titlul de profesor universitar îl vor folosi numai pentru a-și face reclamă spre a li-se spori numărul clienților, fiind ei tötți medici. Intre acest fel de trântori se află și mulți Jidani. Insa-și fôia unghurească „Pesti Naplo“ e scandalisată de acest „hotărît abus“, cum îl numesc ea, și ăice că „ar trebui să li-se ia titlul de profesori și profesori privați“. — Țtă așa se trăiesce în „țera lui Papp János“: Plată grasă pentru unii și muncă nimic!

„Colonelul și Locotenentul“. Sub acest titlu am comunicat mai deunăzi, că în tabăra de manevre dela Magyar-Oseke colonelul de Aulich, comandantul regimentului 37 de infanteriă a făcut observații prințului Franz Iosef de Braganza, locotenent în regimentul 7 husari, pentru-că a intrat fără sabiă și cu chipiul pe oap în sala unde erau adunați oficerii de infanterie cu colonelul lor. În consecință prințul provoacă pe colonel prin 2 ofițeri de husari, dăr colonelul refuză provocățiunea pe motiv, că observațiunea s'a făcut în interes de serviciu și raportă cazul corpului de armată.

— Acuma „Egyetertes“ dă scirea, că colonelul de Aulich va fi transferat dilele aceste la Oradea-mare! — Relativ la neastăscas „Ostdeutsche Rundschau“ scrie: „In loc de a-se veni în ajutorul educației încă crude, a juvenilului locotenent, se pedepsește un vechiu colonel, pentru-că a dojenit pe prinț pentru purtarea sa neobișnuită între omeni culți. Acesta nu s'a mai întemplat până acuma în armată.“

Cum este păzit împăratul Germaniei! O telegramă din Berlin spune, că Germanii pôrtă fôrte mare grijă de împăratul lor și se iau ridicale dispoziții polițienesci spre a se ține departe de persôna împăratului lor chiar și umbra pericolului. Cu câtă precauțiune și îngrijire implinesce poliția datorința în-privința acosta, se pôte vedé și din următoarele date eșite acum în publicitate: Dilele acestea s'au prezentat polițistii în restaurantul „Unter den Linden“, au vizitat biletele ôșpeților și și-au însemnat numele ôșpeților sosiți din străinătate. Au vizitat și pasporturile, dinu și odăile de câtră strade. În Stetting, având în vedere, că incurând va merge acolo împăratul, dispozițiunile față cu străinii au devenit mai aspre și între altele restauratorilor li-s'a ordonat, ca pe acei străini, cari sosesc dela 7 ôre sêra și 6 ôre dimineața neapărat să-i anunțe la poliția.

Zăpadă. În urma timpului răcoros din țilele aceste munții Făgărașului, Piatra Craiului și Bucoei sunt acoperiți cu zăpadă. Dela Vlădeni am primit scirea, că acolo cădând o brumă grôsă, a opărit tôte cuouruzele și celelalte plante de tómnă.

„Kulturregylet“-ul ardelean, acosta societate de maghiarisare, își va ține adunarea generală în 8 Septemvrie n. în Cluși. Foile unghurești publică un estras din raportul comitetului, din care se vede, că avearea „Kulturregylet“-ului atinge cifra de 3 milioane corone. Membrii are în total 11,139, dintre cari: 78 pe viață, 1989 fondatori, 7294 ordinari și 1778 ajutatori.

Concert. Ni-se comunică programul concertului, ce-l va da Mercuri în 12 Septemvrie st. n. în casa de concerte cântăreța d-șora M. de Hochmeister cu concursul dirigentului de musică R. Lassel și a quartetului R. Malcher. Interesantul program conține arii și cântece alese de Johann Seb. Bach (cu acompaniarea quartetului);

G. Schubert, R. Zohmann, Richard Strauss, Sig. Hausegger și Semlinsky, precum și un solo de violină esecutat de d-l R. Malcher. Bilete se vënd la librăria W. Hiemesch.

Programul de mâne sêră al concertului musiciei orășenesci constă din 10 puncte interesante; între ele și „Florile câmpului“, fantasiă de Dinicu.

În insula St. Elena. Un redactor dela diarul parisian „Journal“ s'a putut introduce în insula S-ta Elena. El a constatat, că locuitorii trăesc fôrte bine cu prizonierii burii, cari declară, că dela începutul captivității lor n'au găsit puțin calm și liniște a spiritului, decât la S-ta Elena. Mult sunt liberi să umble unde vor; cei cari nu sunt liberi, sunt păziți în lagărul dela Deadwood. Generalul Cronje nu-i încă considerat ca prizonier pe cuvântul de onôre, dăr locuesce o casă numita Ken totetage, unde e păzit ziua și noptea; tunurile unui fort vecin domină acea casă, el se duce une-ori în lagărul unde i-se face o primire entusiastă, dăr e însoțit pururea de o gardă englesă.

Consecințe de ale rășboiului. Anglia a plătit un milion 700 mii mărci companiei de navigația germană ca despăgubire pentru seovestrarea vapoarelor bănuite, că au transportat contrabandă în Transvaal.

Naufragiul din portul Constanța. Dilele trecute, în urma furtunei care a bătuit pe marea Neagră timp de mai multe țile, vasele din portul Constanța au fost puse în pericol. Cele mai multe au fost salvate, grațiasă ajutorului comandantului portului, însă unul, care rămăsese în largul mării și pe care se aflau mai mulți bărbați, o femeie și un copil ca de 12—13 ani fiind mai mult espus, la un moment dat s'a sfărîmat din pricina valurilor furioșe. Sărind în ajutor un gardian anume Popescu, după o luptă titanică, el cade sbrobit și marea îl înghite. Femeia a fost salvată, ăr copilul fu acoperit ca și gardianul de valuri.

Impărat și principe. „Birmingham Post“ află, că un principe german a scris împăratului Wilhelm o epistolă în ton fôrte aspru, condamnând politica chin-să a împăratului și vorbirea, ce a ținut-o acesta despre rășbuarea asupra Chinesilor. Impăratul n'a rășpuns și voia să tăinuască lucrul, dăr el totuși s'a descoperit.

Un principe, care doria să fiă Țigan. Principele de Wales a istorisit amicilor săi următorul episod din copilăria lui: „Ca băiat supărarea mea cea mai mare era, că nu sunt decât prinț și nu și Țigan. Mi aduc încă bine aminte, că odată m'am jucat cu fratele meu Alfred „de-a Țiganii“. Am mers în pădurea de-alături, și după-ce am furat, ca Țiganii, un pui, am aprins foc și am voit să ne fierbem prada. Dăr morala ce mi-o aplică tatăl meu pentru acosta? Și adă o simt. Deși de mult m'am obișnuit să fiu prinț, totuși este în mine ôre-care „sentiment țigănesc“. Pe mine mă păzesc lumea întregă, nu pot face un pas măcar, fără de-a nu mă urma tot felul de ômeni. Țiganii o au mai bine, ei nu sunt păziți, deoat de poliția.“

In vilegiatură la Seliște.

— Fine. —

Comuna are și o cassă de economii, înființată din inițiativa fruntașilor ei, face operații de instituția de credit și scompt. Prosperă minunat sub auspiciile și conducerea celor mai inteligenți și aleși ai comunei. Despre actualii ei frunțonari mi-s'a vorbit numai bine; comptabilul mai ales este inteligent, simpatic și afabil. Din bilanțul anului aspirat rezultă, că depunerile ating aproximativ cifra de 1/2 milion de corone, deși în acest colț al țerei spre vest (comuna Poiana), spre nord (comuna Miercurea) și spre sud-ost (Orlatul), tôte depărtate de Seliște cel mult 15 chil. mai sunt trei casse de economii romănesce întemeiate pe aceleași baze de esistență. Țtă un zid fôrte puternic de țariă națională, pe care vijeliile dușmane nu-l vor puté dărîma!

În comună mai e și reședința unui protopop, în prezent însă fără titular. După informațiile primite, mecanismul constituțional e pus în mișcare și în curând miraculoasă urnă electorală le va scôte la ivelă pe protopopul mult dorit. Tôtă lumea le dorește deplin succes, căci acosta fruntașă între oomunele romănesce fruntașe, de mult, fôrte de mult, n'a avut pe protopopul, care i-se cuvine să-l aiă. În staulul lui Augias e mult de curățit și noul Hercules trebuie să fiă mai robust ca cel mitologic. Prea sfințitul Consistoriu din Sibiu va sci acosta de sigur, ăr alegătorii la timp să-și facă datoria morală și națională pe deplin.

Despre preoții din Seliște patru la număr (unul unit, dăr fără parochien), nu am ce raporta. A scrie bine nu am ce, ăr rêu nu-mi convine să vorbesc.

Un venerabil și cucerios unchiaș seliștean îmi povestea următoarele:

„Mai înainte, domnule, aveam preoți făcuți din mijlocul nostru, cu puțină școlă, dăr adevărați slujbași ai altarului și ai lui Dumnezeu; nu cunoscseau altă cale, deoat calea spre biserică și orânduirea slujbelor bisericesci și creștinesci; astăzi avem și preoți cu mai multă școlă, dăr cu mai puțină rivnă preoțescă.... Și alte multe lucruri îmi povestea, plin de măhnire și de creștinescă indignare, acest evlavios unchiaș, lucruri, pe cari condeial le refuză a-le așterne pe hărți; — de altă dată însă fiind necesitate și împrejurările neîndreptându-se în spre bine, le vom da în „vileag“ și încă cu picante detalii.

Ceva pentru edili (consilierii comunali) ai Seliștei.

Incurând se va da sêu s'a dat deja în antreprisă regularea sêu canalizarea râului, care traversează Seliștea în lungul ei. Luorarea va costa aproape 50.000 flor., imprumutați de comună dela o bancă străină. Astfel de lucrări sunt în general utile, decât sunt absolut necesare, decât sunt făcute la timp oportun și decât sunt esecutate cu fonduri proprii, în care cas utilitatea e îndiscutabilă.

Tot unchiașul mai sus pomenit, relativ la acosta lucrare îmi spunea următoarele:

În locul regulării râului mai potrivit și mai de lipsă ar fi un drum la deal spre edecurile economiei nôstre, care ne lipsesc cu totul; ne prăpădim vitele urcând, scoborând și înocărcând numai în spinarea lor nutrețul lor și tot ce ne trebuie pentru casă și gospodăria nôstră; bine ar fi să ni-se aducă și o apă bună în comună din isvôrele dealurilor, să nu fim siliți a bea din apa râului, în care se scurg atâtea necurățenii; riul s'ar puté canaliza în urmă, căci acest riu de veacuri de om nu ni-a pricinuit alt rêu, decât odată ni-a dus un preot....

Tânăsucă.

ULTIME SCIRI.

Paris, 4 Septemvrie. Țarul Rusiei ținând să dea o nouă dovadă de amicitia și alianță cu Francia, a trimis președintelui Loubet ordinul „St. Andrei“ însoțindu-l de o scrisore autografă, în care ăice, că se bucură nespun, că pôte face acosta într'un timp, când între Francia și Rusia bună înțelegerea influințeză susținerea păcii universale. Țarul regretă, că nu pôte visita esposiția, „dăr — ăice sfârșind — și din depărtare și din apropiere ne ulăturăm la tot, ce privesce Francia și cu satisfacția luăm la cunoscita tot ce este spre gloria Franciei.“

Întreaga pressă francesă salută cu entusiasm scrisore Țarului. „Figaro“ ăice, că Țarul prin acosta a întărit în mod puternic alianța franco-rusă și Francia va aproba propunerea Rusiei privitoare la China.

Londra, 4 Septemvrie. Din Peking se anunță agenției „Reuter“, că palatul imperial este ocupat de trupele rusesce pentru a l apăra contra jaturilor.

Literatură.

Noțiuni de Economia Vitelor, prețioasă scriere economică a d-lui I. St. Furtuna, edițiunea a treia cu 137 ilustrații și 224 pag. Opul acesta nu se ocupă numai cu vitele, ci cu tot ce privesce o bună gospodărie, începând dela boi, cai, oi, capre, porci, măgari, și așa pe rând până la cel din urmă pui de găină, găscă, curoă, rață, ba merge chiar până la ouă arătând și acestea cum se păstrează, cari sunt mai bune etc. Acest op economic scris cu multă cunoscință de causă și fôrte bogat în cuprins, a fost premiat de Societatea centrală de agricultură din România și e aprobat de ministerul român al cultelo și instrucțiunii publice pentru școlile și pentru bibliotecile populare. Se pôte procura și dela Tipografia „A. Mureșianu“ cu 2 cor. (plus 10 bani porto.)

EDIVITIS II.

Vitel cu două capete. La stabilimentul școlii economice din Sânt-Miclăușul mare, în Ungaria, a venit țilele acestea pe lume un vitel cu două capete. S'au mai întemplat să fete o vacă viței cu două capete, dăr vițelul de care vorbim se deosebesc de alții prin aceea, că e deplin sănătos și amândouă gâturile îi sunt bine dezvoltate. Interesant e, că voină a aplica pe acest monstru vițel la vacă să sugă n'a succos, deoat cănd un cap apuca țifa vacii și începea să sugă, celalalt cap nu-l lăsa și apuca el să sugă. Tot așa se întempla și în cazul contrar, când celalalt cap ajungea la țifa, soțul sêu nu-l suferea. Acestui neajuns 'i s'a putut ajuta astfel, că unui cap 'i s'a dat pentru hrănire o vacă, ăr celalalt altă vacă. Acum, de când vițelul pôte să sugă cu amândouă gurile, s'a restabilit pacea între cele două guri.

Gâtlegiu-artistic. Din Australia sosesc o scire numai ca ea. Se spune adeocă, că în localitatea Sydney de-acolo un om în urma unei bôle, care i-a atacat gâtul, și-a perdut vocea. A cerut intervenirea unui medic, care i-a sciut ajuta admirabil. Prin o operația i-a scos gâtlegiuul original și 'i l'a înlocuit cu alt gâtlegiu-artistic de argint, care nu numai suplinesc fôrte bine pe cel natural, dăr pôte îl și întrece. Cu ajutorul unui nastur (bumb) mic se pôte regula după gustul proprietarului sêu, așa ca să dea tonul de tenor, bariton, bas, după cum este piesa, ce voescs'o cânte. — De i vorbă, vorbă să fiă, de-i poveste încă este.

O țără în care bărbații vorbesc altă limbă decât femeile. Ori cât ar părea de necredut, nu-i mai puțin adevărat, ne asigură o revistă străină din cele mai serioșe, că există o țără, în care bărbații nu vorbesc aceeași limbă cu nevetele lor. Țtă o țără estra-ordinară în care certurile trebuiesc să fiă aproape necunoscute în căsniciă! Acest rai se găsește la sudul Brasilei și în regiunea limitrofă a Paraguaiului. E vorba de tribul încă numărôs al Guaraniilor, d'alungul țermului râului Parana, printre cari un esplorator german a stat mai multe luni. La Caragatay, la 110 chilometri de Asuncion, capitala republicii Paraguay, Guaranii alcătuesc o însemnată coloniă, și acolo călătorul amintit s'a jdedat la fôrte interesante studii etnologice și filologice, fapt care l'a isbit mai mult, fiindcă femeile se slugeau pururea între ele de dialectul guarani, pe când bărbații nu vorbeau nici-odată decât spaniolesce. El crede, că pricina acestei ciudățenii e, că Spaniolii, cari au întemeiat odinôra Caragatay, s'au însurat cu indiene din ținut, cari urmară a se slugi de graiul lor familiar și-l transmit cu evlavie copiilor lor, pe când bărbații lor mai civilizați ar socoti ca o înfrângere, decât ar înveta dialectul guarani.

Abonamente curioșe. În orașul Godthaab de pe țermul vestic al Grönlandei a apărut țilele trecute o revistă lunară, al cărei abonament este: pe trei luni două rate, pe un an o piele de nevăstuică (sămur). Un număr singuratec costă o găină.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Mădă.

**Dela „Tipografia A. Mureșianu“
din Brașov,
se pot procura următoarele cărți:**

Cărți cu prețuri reduse.

Atragem atențiunea cetitorilor asupra cărților de mai jos, cari se vînd cu prețuri reduse, ba chiar numai pe jumătate, de cum s'au vîndut până acum.

1) *Lasca Viorescu, O icônă a Moldovei din 1851* de Wilhelm de Kotzebue. E cunoscută această scriere ca o lucrare istorică de mare valoare în literatura noastră. Conține 268 pag. cu tipar curat și hîrtie de lux. Prețul în loc de 4 cor., cum s'a vîndut până acum, este ađi numai 2 cor. (+ 30 bani porto.)

2) *Poesii de Veronica Micle*, regretata noastră poetă. Conține 144 pag. în loc de 3 cor., se vinde numai cu 1 cor. 50 b. (+ 10 b. porto.)

3) *Poesii complete* de Carol Scrob. Numele acestui autor este de asemenea bine cunoscut literaților noștri și poesile lui ocupă un loc frumos în literatura română. Prețul s'a redus dela 4 la 2 cor. (+ 20 b. porto.)

4) *Instrucțiunea gimnasticeii* în școlile de băeți și de fete. Cu 57 figuri în text, de D. Ionescu, profesor de gimnastică la liceul Lazăr și la școla normală de institutori din București. Preț. în loc de 3 cor. e 1 cor. 50 b. (+ 10 b. porto) De lipsă e mai cu sémă pentru învățători.

5) *Originea monedelor* (a bănilor) de M. C. Sufu, o interesantă conferență ținută la Ateneul Român din București. În loc de 1 leu se vinde cu 50 bani.

6) *Poesii* de F. M. Stoescu. Este o carte mare de 252 pag. cu exterior plăcut și bine îngrijit. Autorul e de asemenea cunoscut în literatura română și versurile sale frumoase nu au lipsă de laudă, căci se laudă de sine. În loc de 4 cor. se vinde cu 2 cor. (+ 10 b. porto.)

7) *Vrei să te iubescă bărbatul?* Broșura cu acest titlu conține povești practice serioase și foarte potrivite pentru familiile bune. Prețul dela 1 cor s'a redus la 50 b. (+ 5 b. porto.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 4 Septemb. 1900.

Renta ung. de aur 4%	115.10
Renta de corone ung. 4%	90.85
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	120.30
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	99.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	116.50
Bonuri rurale ungare 4%	90.25
Bonuri rurale croate-slavone	93.—
Impr. ung. cu premii	160.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	141.—
Renta de argint austr.	97.60
Renta de hîrtie austr.	97.20
Renta de aur austr.	116.80
Losuri din 1860.	132.50
Acții de-ale Băncii austro-ungară	17.02
Acții de-ale Băncii ung. de credit.	687.—
Acții de-ale Băncii austr. de credit.	674.—
Napoleonori	19.28
Mărci imperiale	118.10
London vista.	242.10
Paris vista	96.17 1/2
Rente de corone austr. 4%	97.90
Note italiene	90.40

Cursul pieței Brașov.

Din 5 Septembrie 1900.

Banotenă rom. Cump.	19.60	Vînd.	19.10
Argint român. Cump.	18.80	Vînd.	18.84
Napoleonori. Cump.	19.20	Vînd.	19.28
Galbeni Cump.	11.30	Vînd.	11.40

Ruble Rusesce Cump.	127.—	Vînd.	—.—
Mărci germane Cump.	59.50	Vînd.	—.—
Lire turcesce Cump.	10.71	Vînd.	—.—
Seris. fonc. Albina 5%	100.—	Vînd.	101.—

Publicare de concurs.

La *internatul Pavelian de fete din Beiuș* împreunat cu școlă civilă se publică concurs pentru un post de guvernantă.

Salarul anual e 400 corone și provisiune în internat; va ave drept la 2 cuincenale de câte 100 cor.

Petițiunile instruite cu carte de botez, testimoniu de calificatiune, anterioră aplicație sunt de a-se înainta la Rectoratul Intern-tului de fete din Beiuș până la 7 Sept. n. c.

Se pretinde ca să scie perfect *croitul albiturilor și hainelor*, va fi preferită cine va sci și limba germană și, cine va produce atestat despre absolvarea cursului de lucru de mână.

(3—8.) Direcțiunea.

Instrucție în Violină.

Dăma Olga Coulin născ. Fogarascher a început a da *instrucție în violină*, și se primesc încă elevi și eleve.

Informațiuni mai de aproape se pot lua în *Strada nouă de sus nr. 23*, dela orele 9—10 a. m. și dela 2—3 p. m. 1075,1—3

De inchiriat.

In Str. Căpitanului (Scheiu) nr. 12/C. O locuință constă-tore din 4 odăi, bucătărie, cameră, pod, pivniță, (etagiul prim).

Informațiuni se pot lua la servitorul dela „Albina“. Loco. 1076,1—2

În atențiunea Onor. Părinți!

Subscrisul imi iau voiă a recomanda

Pensionatul meu,

în care se primesc 5—6 fete pe lângă totă întreținerea și cu prețul cel mai moderat

Mai departe elevele vor fi instruite în arta Pianului și limba germană; la dorință vor căpăta *instrucția în dans și limba franceză.*

Brașov, în August 1900.

Cu deosebită stimă:

B. OBERT,
1064,3—3. Strada Orfanilor nr. 10.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fil. se vinde la Eremias Nepoții.

**Cele mai bune
Pianuri și Pianinuri**

din cel mai bun material, solid lucrate și cu gust adiestate, c'un ton admirabil, durabile în acordare, avînd un al treilea pedal (registru de harpă specialitate) prin care se pot dobândi efecte dulci-delicate ale tonului, (de es. echoul),

liferază fabricanții de pianuri c. și reg. ai curții

Frații Stingl,

proprietarii celor mai mari fabrici de Pianuri în monarchia austro-ung., posesori de 33 de distincțiuni, două ordine etc.

Pentru fie-care instrument cumpărat dela această fabrică se dă o *garanția de dece ani*. Esemplare alese se găesc și pot fi încercate la Domnul

IULIU JASCHIK, director de musică,

Strada Orfanilor nr. 6, etagiul I.

Nici un amator de piano și pianist să nu întărdie să vadă și să încerce aceste instrumente.

Deschidere de atelier nou!

Aduc la cunoscința On. public, că **am deschis** în Strada Vămii nr. 28, vis-a-vis de biserica catolică un

Atelier pentru Corsete (specialități) de Viena și Paris,

unde se efectuează după măsură toate fasónele de Corsete, Ajour, Batist, Seintur, ce absorbte transpirațiunea, de a se ține drept, Corsete de casă și de Velociped.

Mare asortiment în Corsete gata.

Mă rog de o cercetare numărósă

B. Goldstein.

1—10

Reparaturile se primesc.

Academia comercială din Graz.

Institut public, ce stă sub inspecțiunea directă a înaltului ministeriu de Instrucțiune, subvenționat de stat, într'un rang cu celelalte școli medii superioare, a cărui absolvenți au dreptul a servi în armată ca voluntari pe un an.

În 17 Septembrie se începe al 38-lea an școlastic.

Vor fi primiți absolvenți ai școlei medii inferioare și civile, cari se înscriu în anul 1900 pe cursul prim, vor absolva academia în 3 ani. Cei cu calificatiune mai inferioară vor ave se frecventeze o clasă pregătitoare.

De-órece la toate academiile comerciale din când în când cursurile se prelungesc pe câte 4 ani, clasa de pregătire din anul școl. 1900—1901 este astfel întocmită, încât corespunde primei clase, ce se va înființa, așa că elevul din această clasă pregătitoare póte trece în clasa a doua a unei academii comerciale cu 4 cursuri.

La acest institut mai este în legătură și un curs de un an (ce se începe dela 1 Octombrie) pentru abiturienții școlilor medii sup., cari voesc să se aplice pentru întreprinderi comerciale, industriale, séu pentru academii (jură). Se țin și cursuri de un jumătate de an pentru Domni și Dame separat.

Prospecte și alte informațiuni pentru primirea la academie, se pot căpăta dela „Direktionskanzlei“ în GRAZ. Kaiserfeldgasse Nr. 25.

1023,8—8.

J. BERGER, director.

Ciasornice de părete cu musică

este ultima novitate în fabricația ciasornicilor.

Aceste ciasornice în miniatură franțuzesci, are lungime de 69 cm. — Castenul este acurat ca desenul, din lemn de nuc natural, lucit, cu sculpturi acurite, și la fiecare oră cîntă cele mai frumoase marșuri și piese de dans.

Prețul cu ambalajii și espedat franco numai 9 fl.

Tot acelaș ciasornic fără musică, dar care bate jumătățile și orele întregi, pachetat în lădiță și trimis franco numai 6 fl. 80 cr.

— Se garantează mersul acurat pe minută. —

De órece sunt ajustate foarte elegant, se póte considera ca o mobilă frumoasă.

— Se trimite numai cu rambursă. —

Decă nu convine, se póte returna și se restituie bani, de aceea nu e nici un riscu.

— Catalog ilustrat despre lanțuri, inele, ciasornice etc. gratis și franco. —

JOSEF SPIERING,
VIENA, I. Bez. Postgasse nr. 2. 10—10.

Subscrisul recomandă onor. P. T. public

ATELIERUL séu de CROITORIE

bine asortat, cu stofe diferite fine și calitate bună, pentru haine bărbătesci.

Asigur pe onor. public a-l servi după cele mai noue recepțiune ale modei, solid, la timp și cu prețuri moderate.

Comandele a se adresa la

George Bucă

croitor bărbătesc
Brașov (Strada Orfanilor Nr 5.)